

Тази дейност на Р. Атанасов продължава до месец май, като се слива с грижата за изпращане на момчетата към лагера на формиращото се Българско опълчение. В писмо до П. Хитов от 27 април 1877 г. Р. Атанасов съобщава за събрани в Галац до 200 момци, чието изхранване е затруднено. Наред с това той уведомява войводата, че ще му прати още един ореховлия, който познавал местата от Хърсово до Видин и вътре в страната.⁷⁰ По това време през Галац преминават големи групи доброволци за опълчението, рекрутирани най-вече от Южна Бесарабия, както и от други места.⁷¹

* * *

Ако се опитаме да обобщим основните черти от личностния портрет и от обществената дейност на галацкия поборник до 1878 г., трябва да изтъкнем следното:

Рафаил Атанасов е искрен родолюбец, убеден привърженик на идеята за освобождение на отечеството от вековното чуждо иго. Той участва много активно с преданост и постоянство почти две десетилетия в освободителната борба. Името му се среща в най-значителните прояви на националноосвободителното движение през 60-те и 70-те години на XIX в.: Втората българска легия в Белград, подпомагане четата на Х. Димитър и Ст. Караджа, дейно участие в комитетското движение по времето на БРЦК и Левски, в подготовката за въстание през есента на 1875 г. и на въстанически чети през 1876 г., в изпращането на български доброволци за Сръбско-турската война, в създаването и дейността на БЦБО през 1876 г., в подпомагане на руското командване в навечерието на Освободителната война и др. Той е близък сподвижник на някои от най-видните ръководители на българското националноосвободително движение - Г.С.Раковски, В. Левски, Л. Каравелов, Хр. Ботев, К. Цанков. Особено доверен съратник е на прочутия войвода П. Хитов, с когото поддържа дълголетни връзки.

В обществената си дейност Р. Атанасов е последователен сторонник за обединяване силите на всички слоеве от емиграцията, на участниците от различните течения на освободителното движение /от крайни до умерени и консервативни/, убеден, че всеки от тях може да даде своя принос - морален, материален или с непосредствено участие - за каузата на националното освобождение.

Представител на средното поколение дейци, на по-възрастните, на хората с по-богат житейски опит и на замогналите се материално емигранти, Р. Атанасов проявява твърде голяма /понякога и прекалена/ критичност и недоверие към най-младите дейци, които вълната на националния и революционен подем изтласква на ръководни позиции в освободителното движение.

Изминал значителна житейска школа, надарен с буден и практичен ум, Рафаил Атанасов се изявява в националноосвободителното движение с умереност, разсъдливост и реализъм във възгледите и постъпките си; той е привърженик на добре обмислените действия, ратува за сериозно отношение и отговорност към общест-